

فطحیه

فطحیه به پیرون **عبدالله افطح**، فرزند امام صادق (ع) را گویند.

فهرست مندرجات

۱ - تاریخچه پیدایش

۲ - برخی از اعتقادات فطحیه

۳ - علت انقراض فطحیه

۴ - پانویس

۵ - منبع

تاریخچه پیدایش

پس از شهادت **امام صادق (ع)** گروهی از **شیعیان** از آن رو که **عبدالله افطح** فرزند ارشد امام صادق (ع) بود و دعوی امامت کرد، بدو گرویدند [۱] فرهنگ فرق اسلامی، ۶۵.

فطحیه به حدیثی از **امام صادق (ع)** تمسک جستند که بنابر آن، **امام** باید فرزند ارشد امام پیشین باشد.

برخی از اعتقادات فطحیه

فطحیه معتقد بودند که چون امام از دنیا می‌رود، امام بعدی او را **غسل** می‌دهد و بر او **نماز** می‌گزارد و او را در **قبر** می‌نهد و انگشتری‌اش را به **وراثت** می‌برد [۲] (الملل والنحل، ج ۱ ص ۱۶۷).

علت انقراض فطحیه

فرقه **فطحیه** به دلایل متعدد بقا نیافت و پس از مدتی از میان رفت؛ از جمله آنکه: به اعتقادات عبدالله، کژی‌ها و ناراستی‌هایی راه یافته بود. او به باورهای **حشویّه** و **مرجنه** گرایش داشت و **امام صادق (ع)** نیز از این امر آگاه بود [۳] مصنفات الشیخ المفید، ۱/ جزء ۲/ ۲۱۰.

دیگر آنکه عبدالله از دانش بایسته امامت بی‌نصیب بود و از این رو، روایتی درباره حلال و حرام از او روایت نکرده‌اند. چون پیروانش چیزی از او می‌پرسیدند، درمی‌ماند و پاسخ نمی‌داد [۴] ر.ک. فرق الشیعه، ۸۸.

سوم آنکه عبدالله پس از پدر، بیش از هفتاد روز زنده نماند. او فرزند نکوری نیز نداشت. این عوامل موجب گشت تا برخی **شیعیان** از همان آغاز، **امامت** او را برنتابند و نپذیرند. برخی دیگر از **شیعیان** نیز پس از مرگ عبدالله از عقیده خویش برگشتند و به **امامت** حضرت موسی بن جعفر (ع) گرویدند [۵] فرق و مذاهب کلامی، ۶۷.

١. [↑](#) فرهنگ فرق اسلامي، ٦٥
٢. [↑](#) (الملل والنحل، ج ١ ص ١٦٧)
٣. [↑](#) مصنفت الشيخ المفيد، ١١/ جزء ٢ / ٢١٠
٤. [↑](#) ر. ك. فرق الشيعه، ٨٨
٥. [↑](#) فرق و مذاهب كلامي، ٦٧

منبع

[فرهنگ شيعه، ص ٣٦٠، پژوهشگده تحقيقات اسلامي، زمزم هدايت.](#)